Informácia pre obce (mestá) ohľadom nových právnych skutočností v oblasti sociálnych služieb vo vzťahu k všeobecne záväzným nariadeniam, cenníkom a zmluvám súvisiacich s touto oblasťou

Táto informácia pomenováva zmeny v zákone o sociálnych službách, ktoré sú hodné zreteľa pri zvažovaní úprav VZN vydaných obcou (mestom) v rozsahu ich samosprávnej pôsobnosti, ako aj v rámci cenníkov pri jednotlivých druhoch a formách sociálnych služieb a zmlúv súvisiacich s oblasťou sociálnych služieb. V rámci VZN je relevantný ich konkrétny vecný obsah, ktorý je potrebné zosúladiť s právnou úpravou zákona o sociálnych službách v znení novely tohto zákona vykonanej zákonom č. 253/2026 Z. z.

Primerane konkrétnemu vecnému obsahu týchto VZN, cenníkov a zmlúv je potrebné s účinnosťou od 31.12.2026 (resp. 1.4.2027) reagovať najmä na nové právne skutočnosti, ktorými sú:

- verejným poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách aj združenie obcí, právnická osoba zriadená alebo založená združením obcí (§ 3 ods. 3 písm. a) druhý a tretí bod zákona),
- úprava stupňa odkázanosti v rámci cieľovej skupiny osôb na poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov, a to zo stupňa odkázanosti najmenej III, novo na najmenší stupeň odkázanosti, ktorým je II stupeň odkázanosti (§ 35 ods. 1 písm. a zákona); v súlade s prechodným ustanovením § 110bp ods. 1 zákona fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a ktorá je na základe integrovaného posudku vydaného do 30. decembra 2026 odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby najmenej v stupni II., možno poskytovať sociálnu službu v zariadení pre seniorov, aj ak tento druh sociálnej služby nemá uvedený v integrovanom posudku, ako pre túto fyzickú osobu možný vhodný druh sociálnej služby,
- s účinnosťou od 1. apríla 2027 úprava regulácie kapacity zariadenia pre seniorov - upustenie od regulácie najviac 40 prijímateľov sociálnej služby v jednej budove, novo ustanovené najviac pre 100 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia s priestorovo a personálne oddeleným poskytovaním sociálnej služby v samostatných skupinách v tejto budove, s maximálnym počtom 20 prijímateľov sociálnej služby v samostatnej skupine, a to v záujme riešenia dôsledkov demografického vývoja v starnutí populácie a súvisiaceho neuspokojeného dopytu po tejto sociálnej službe avšak pri zachovaní komunitného charakteru poskytovania tejto sociálnej služby (§ 35 ods. 4 v spojení s § 61 ods. 7 zákona), K tejto právnej úprave sa viažu prechodné ustanovenia zákona - § 110bu ods. 1, 3 až 5 zákona,
- s účinnosťou od 1. apríla 2027 úprava regulácie kapacity v špecializovanom zariadení , v ktorom sa poskytuje sociálna služba výlučne cieľovej skupine fyzických osôb, ktoré majú zdravotné postihnutie, ktorým je Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba alebo demencie rôzneho typu etiológie- upustenie od regulácie najviac 40 prijímateľov sociálnej služby v jednej budove, novo ustanovené najviac pre 100 prijímateľov sociálnej služby v budove zariadenia s priestorovo a personálne oddeleným poskytovaním sociálnej služby v samostatných skupinách v tejto budove, s maximálnym počtom 20 prijímateľov sociálnej služby v samostatnej skupine, a to v záujme riešenia dôsledkov demografického vývoja v starnutí populácie s výskytom týchto zdravotných postihnutí s náročnosťou špecializovanej dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti pre cieľovú skupinu osôb, a to aj bez ohľadu na vek, a súvisiaceho neuspokojeného dopytu po tejto sociálnej službe avšak pri zachovaní komunitného charakteru poskytovania tejto sociálnej služby (§ 39 ods. 7 v spojení s § 61 ods. 7 zákona). K tejto právnej úprave sa viažu prechodné ustanovenia zákona - § 110bu ods. 2 až 5 zákona.
- aj obec môže byť po splnení ustanovených podmienok, ak rozpočet obce bol jedným zo zdrojov spolufinancovania sociálnej služby vo všeobecnom hospodárskom záujme, jedným z prijímateľov pomernej časti prostredníctvom MPSVR SR vrátenej nadmernej náhrady z verejných zdrojov poskytnutých na spolufinancovanie sociálnej služby vo všeobecnom hospodárskom záujme za príslušný rozpočtový rok (61a ods. 21 písm. b) zákona),
- poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 zákona (vrátane sociálnej služby v zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby, dennom stacionári a domácej opatrovateľskej služby) pre

vznik nároku na jej spolufinancovanie z verejných prostriedkov poskytovaním finančných príspevkov na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v rozsahu pôsobnosti príslušného orgánu verejnej správy pri poskytovaní sociálnych služieb podľa zákona o sociálnych službách (vrátane poskytovania finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou v pôsobnosti MPSVR SR)musí prijať záväzok poskytovať sociálnu službu vo všeobecnom hospodárskom záujme a obdobie trvania tohto záväzku, a to oznámením MPSVR SR v elektronickej podobe prostredníctvom elektronického formulára zaslaného do informačného systému sociálnych služieb (§ 61a zákona),

- poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 zákona, ktorý doručí MPSVR SR prostredníctvom informačného systému sociálnych služieb do 31. januára 2027 písomný prejav vôle o prijatí záväzku poskytovať sociálnu službu vo všeobecnom hospodárskom záujme a údaj o období trvania tohto záväzku (nesmie presiahnuť desať rokov), sa považuje za poskytovateľa sociálnej služby vo všeobecnom hospodárskom záujme od 1. januára 2027, ak splní podmienky pre poskytovanie sociálnej služby vo všeobecnom hospodárskom záujme- dodržať túto lehotu je relevantné na vznik nároku na finančné príspevky z verejných zdrojov na spolufinancovanie tejto sociálnej služby na rozpočtový rok 2027 od 1. januára 2027 (prechodné ustanovenie § 110bi) zákona; pri nedodržaní tejto lehoty nárok na finančné príspevky z verejných zdrojov na spolufinancovanie tejto sociálnej služby na rozpočtový rok 2027 vzniknú až odo dňa doručenia predmetného písomného prejavu vôle o prijatí záväzku a údaja o období trvania tohto záväzku MPSVR SR.
- poskytovateľ sociálnej služby vo všeobecnom hospodárskom záujme je povinný plniť povinnosti podľa § 61a ods. 7 a nasl. zákona (vrátane povinnosti doručiť MPSVR SR v elektronickej podobe prostredníctvom elektronického formulára zaslaného do informačného systému sociálnych služieb návrh rozpočtu poskytovania tejto sociálnej služby na príslušný rozpočtový rok v ustanovenej lehote, zúčtovanie financovania sociálnej služby za príslušný rozpočtový rok v ustanovenej lehote a na základe jeho záverov vrátiť nadmernú náhradu z verejných zdrojov poskytnutých na spolufinancovanie tejto sociálnej služby v ustanovenej lehote, použiť primeraný zisk na zvyšovanie úrovne plnenia štandardov kvality poskytovanej sociálnej služby),
- podmienkou zápisu do registra sociálnej služby, ktorou je monitorovanie a signalizácia potreby pomoci podľa § 52 zákona je novo akreditácia na odbornú činnosť - nepretržitá hlasová alebo elektronická komunikácia s fyzickou osobou prostredníctvom signalizačného zariadenia alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing a zabezpečenie potrebnej pomoci, udelená MPSVR SR (§ 63 ods. 6 písm. b) zákona). Prechodné ustanovenie § 110bn zákona ustanovuje pre doterajších poskytovateľov sociálnej služby, ktorou je monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, ktorí ju poskytujú k 30.decembru 2026 a budú ju poskytovať aj po 30. decembri 2026, oprávnenosť túto sociálnu službu poskytovať bez splnenia podmienky zo strany MPSVR SR udelenej akreditácie na odbornú činnosť poskytovanú v rozsahu tejto sociálnej služby (§ 16 ods. 1 písm. s)zákona, avšak len v prechodnom období do 31. decembra 2028, alebo ak tento doterajší poskytovateľ tejto sociálnej služby do 31. decembra 2028 požiada MPSVR SR o udelenie akreditácie na túto odbornú činnosť , až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia MPSVR SR o neudelení tejto akreditácie. V rámci právnej úpravy informačného systému sociálnych služieb sa novo ustanovuje aj vedenie evidencie prijímateľov sociálnej služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci a žiadateľov o uzavretie zmluvy o poskytovaní tejto sociálnej služby a vedenie evidencie údajov o tejto sociálnej službe prijímateľovi sociálnej služby za mesiac (§ 105a ods. 2 písm. e). g) a j) zákona) . V prechodnom ustanovení § 110bs zákona je ustanovená lehota do 31. januára 2027 do uplynutia ktorej má poskytovateľ sociálnej služby, ktorou je monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, poskytnúť MPSVR SR v elektronickej podobe prostredníctvom elektronického formulára zaslaného do informačného systému sociálnych služieb údaje podľa § 105a ods. 2 písm. e) a g) , ktoré spracúva k 31. decembru 2026 a je povinný ich spracúvať aj po 31. decembri 2026.

- obec, v ktorej má fyzická osoba trvalý pobyt môže poskytovať i z rozpočtu obce inej obci, združeniu obcí alebo právnickej osobe, ktorú zriadila alebo založila táto iná obec alebo združenie obcí, ktorá poskytuje sociálnu službu uvedenú v § 34 až 41 zákona obyvateľovi obce finančné prostriedky na úhradu výdavkov na poskytovanie sociálnej služby tejto fyzickej osobe najviac vo výške ustanovenej v § 71ods. 4 zákona, a to ako nový zdroj financovania sociálnej služby (§ 71 ods. 1 písm. b) tretí bod zákona),
- novým zdrojom financovania sociálnych služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme uvedených v § 34 až 41 zákona (vrátane sociálnej služby v zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby, dennom stacionári a domácej opatrovateľskej služby) je zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly MPSVR SR poskytovaný finančný príspevok na nevymožiteľné pohľadávky podľa § 78ab zákona, a to aj žiadateľovi, ktorým je obec, ktorá zriadila alebo založila právnickú osobu, ktorá poskytuje sociálnu službu vo všeobecnom hospodárskom záujme, obec alebo združenie obcí, ktorí poskytujú sociálnu službu vo všeobecnom hospodárskom záujme, právnická osoba zriadená alebo založená združením obcí, ktorá poskytuje sociálnu službu vo všeobecnom hospodárskom záujme(§ 71 ods. 1 písm. c) bod 2c zákona); tento nový zdroj spolufinancovania sociálnej služby sa premietol aj do spôsobu určenia regulovanej úhrady za sociálnu službu u verejných poskytovateľov sociálnych služieb (§ 72 ods. 3 písm. b) tretí bod zákona).
- na účely posudzovania regulácie úhrady za poskytovanú sociálnu službu podľa § 72 ods. 3 a 4 zákona účinného po 30.12.2026, sa na rozpočtový rok 2027 u poskytovateľov ambulantnej sociálnej služby v zariadení uvedenom v § 34 až 40 nezohľadňuje príjem z finančného príspevku podľa § 78a zákona o sociálnych službách v znení účinnom do 30.12.2026 za rozpočtový rok 2026, a to vzhľadom na právnu skutočnosť, že od 1. januára 2027 zanikne poskytovanie finančného príspevku podľa § 78a zákona o sociálnych službách pre sociálnu službu v zariadeniach podmienených odkázanosťou ambulantnou formou, (prechodné ustanovenie § 110bq zákona)
- podľa § 72 ods. 11 zákona sa na účely uplatnenia právnej ochrany pred platením úhrady za sociálnu službu neprimeranej príjmu a majetku ku dňu splatnosti úhrady za poskytovanú sociálnu službu vo svojich dôsledkoch preddavok na príspevok na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, príspevok na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a príplatok k príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, vyplatený na úhradu za sociálnu službu za príslušný kalendárny mesiac, nezapočítava do príjmu prijímateľa sociálnej služby uvedenej v § 16 ods. 3, § 37 až 40 poskytovanej ambulantnou formou, v § 41, 52 a 54. Preddavok na príspevok na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, príspevok na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a príplatok k príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, vzhľadom na ich účelové určenie na úhradu výdavkov na neformálnu starostlivosť a formálnu starostlivosť, nie sú súčasťou- predmetom ochrany zostatku z príjmu po zaplatení úhrady za poskytovanú sociálnu službu, lebo príjem z nich nemôže plniť zmysel a účel tohto garantovaného zostatku-nemôže byť použitý na úhradu nákladov na zabezpečenie životných nákladov, ktoré je nevyhnutné pokryť mimo rámca poskytovanej sociálnej služby. Na účely uplatnenia právnej ochrany pred platením úhrady za sociálnu službu neprimeranej príjmu a majetku ku dňu splatnosti úhrady za poskytovanú sociálnu službu, je však zároveň relevantná len úhrada za poskytovanú sociálnu službu v jej časti, ktorá nie je pokrytá preddavkom na príspevok na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, príspevkom na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a príplatkom k príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, vyplateným na úhradu za sociálnu službu za príslušný kalendárny mesiac (§73 ods.1 zákona). To znamená, že prijímateľ sociálnej služby *„dopláca“* zo svojho príjmu a majetku len zostávajúcu časť úhrady za sociálnu službu *(nepokrytú príjmom z preddavku na PPO, PPO a príplatku k PPO),* vo väzbe na ktorú sa uplatňuje právna ochrana zostatku z príjmu po zaplatení úhrady za sociálnu službu ku dňu jej splatnosti.

Takto koncipovanej právnej úprave musí zodpovedať znenie zmluvného záväzku spôsobu určenia sumy úhrady za sociálnu službu po uplatnení § 73a ods. 1 až 6 zákona o sociálnych službách, podmienky jej vrátenia, podmienky jej zúčtovania a lehota na jej zúčtovanie, a to v rámci obsahovej náplne uzatvorenej zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. V tejto súvislosti uvádzame, že v súlade s § 74 ods. 9 zákona o sociálnych službách, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie sumy úhrady za sociálnu službu a platenie úhrady za sociálnu službu, poskytovateľ sociálnej služby a prijímateľ sociálnej služby sú povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby. V súlade s prechodným ustanovením § 110br zákona o sociálnych službách prijímateľ sociálnej služby a poskytovateľ ambulantnej sociálnej služby v zariadení uvedenom v § 37 až 40 a sociálnej služby uvedenej v § 41, ktorý k 31. decembru 2026 poskytuje túto sociálnu službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, a táto sociálna služba sa bude poskytovať aj po 1. januári 2027, sú povinní do 31. januára 2027 uzatvoriť dodatok k tejto zmluve, ktorého obsahom budú podmienky platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu podľa § 72 ods. 11 a 12 zákona o sociálnych službách. Účelom tohto prechodného ustanovenia je zabezpečiť plynulý prechod na nové právne podmienky platenia úhrady za ambulantné sociálne služby a domácu opatrovateľskú službu a garantovať v zodpovedajúcom vecnom obsahu zmluvných záväzkov v tomto smere právnu istotu pre prijímateľov sociálnych služieb aj poskytovateľov sociálnych služieb.

- v rámci povinných obsahových náležitostí zmluvy o poskytovaní sociálnej služby je novo obsiahnutá aj dĺžka výpovednej doby alebo spôsob jej určenia, a to aj pri jednostrannom vypovedaní tejto zmluvy poskytovateľom sociálnej služby, a to bez ohľadu na druh poskytovanej sociálnej služby alebo formu jej poskytovania, (§ 74 ods. 6 písm. k) zákona),
- vytvorenie právnych podmienok na možnosť poskytovania finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby obcou, ktorá zabezpečila poskytovanie sociálnych služieb v rámci svojej obligatórnej pôsobnosti v súlade s komunitným plánom sociálnych služieb obce, neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, a to vo vzťahu k druhom sociálnych služieb a formám týchto sociálnych služieb ktoré sú:
    - nad rámec obligatórnej pôsobnosti, obce, a ktoré nie sú spolufinancované vyšším územným celkom v rámci jeho obligatórnej pôsobnosti poskytovaním FPP v plnom rozsahu kapacity poskytovanej sociálnej služby, resp. sú spolufinancované vyšším územným celkom poskytovaním FPP, na kapacitu poskytovanej sociálnej služby vo výške nižšej než určila túto výšku FPP obec,
    - nie sú v obligatórnej pôsobnosti obce ani v obligatórnej pôsobnosti vyššieho územného celku, (§ 75 ods. 3 zákona; analogická úprava vytvorenia takýchto právnych podmienok aj pre vyššie územné celky - § 75 ods. 4 zákona). V súlade s prechodným ustanovením § 110bk ods. 1 zákona podmienka zabezpečenia poskytovania sociálnych služieb podľa § 80 písm. d) v súlade s komunitným plánom sociálnych služieb obce sa na účely poskytovania finančného príspevku podľa § 75 ods. 3 prvýkrát použije od 1. januára 2030, čo znamená vo svojich dôsledkoch odklad využitia možnosti poskytnutia tohto finančného príspevku na tento účel až od 1. januára 2030; analogická úprava odkladu využitia možnosti poskytnutia tohto finančného príspevku na tento účel v pôsobnosti vyššieho územného celku je obsiahnutá v prechodnom ustanovení § 110bk ods. 2 zákona .
- MPSVR SR poskytuje finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou aj priamo združeniu obcí, ktoré poskytuje pobytovú sociálnu službu v zariadení uvedenom v § 34 až 39 zákona a právnickej osobe zriadenej alebo založenej združením obcí, ktorá poskytuje pobytovú sociálnu službu v zariadení uvedenom v § 34 až 39 zákona (§ 78a ods. 1 písm. b) a c)),
- v súvislosti s určovaním nároku na výšku finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou pri posudzovaní štruktúry prijímateľov sociálnej služby

podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa novo ustanovuje fikcia plnenia stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na tieto účely vo vymedzených prípadoch novo:

- v zariadení pre seniorov prijímateľ sociálnej služby z iných vážnych dôvodov podľa § 35 ods. 1 písm. b) zákona z doterajšieho IV. stupňa novo na III. stupeň,
- ktorému sa sociálna služba poskytuje bezodkladne a podľa § 78b nie je určený jeho stupeň odkázanosti integrovaným posudkom z doterajšieho najnižšieho stupňa odkázanosti pre príslušný druh sociálnej služby novo na stupeň odkázanosti IV,,
- na mieste, na ktorom sa predpokladá začať poskytovať sociálnu službu v príslušnom roku, novo so stupňom odkázanosti III, ak ide o poskytovanie sociálnej služby uvedenej v § 34 až 37 a 40 zákona a so stupňom odkázanosti IV, ak ide o poskytovanie sociálnej služby v zariadení uvedenom v § 38 a 39 zákona (§78a ods.- 4 zákona),

- žiadateľom o poskytnutie finančných príspevkov na spolufinancovanie sociálnej služby poskytovaných v pôsobnosti MPSVR SR (podľa § 78a, § 78aa, § 78ab zákona), a tým aj prijímateľom tohto finančného príspevku môže byť priamo aj združenie obcí, ktoré poskytuje predmetnú sociálnu službu, právnická osoba zriadená alebo založená združením obcí, ktorá poskytuje sociálnu službu (§ 78a ods. 1 písm. b) a c), § 78aa ods. 1 písm. b) a c), § 78ab) ods. 1 písm. b) a c)) ,
- nový druh finančného príspevku na spolufinancovanie sociálnej služby vo všeobecnom hospodárskom záujme poskytovaný zo štátneho rozpočtu z kapitoly MPSVR SR, ktorým je finančný príspevok na nevymožiteľné pohľadávky podľa § 78ab zákona, Žiadateľom o tento finančný príspevok môže byť aj obec alebo združenie obcí, ktorí poskytujú sociálnu službu vo všeobecnom hospodárskom záujme, právnická osoba zriadená alebo založená združením obcí, ktorá poskytuje sociálnu službu vo všeobecnom hospodárskom záujme. Písomná žiadosť o tento finančný príspevok podľa § 78ab za príslušný rozpočtový rok sa doručuje MPSVR SR v elektronickej podobe na tlačive určenom MPSVR SR v lehote od 1. januára do konca februára rozpočtového roka, ktorý nasleduje po príslušnom rozpočtovom roku (§78ab ods. 4 zákona), MPSVR SR za podmienok ustanovených týmto zákonom v rámci finančnej podpory obce a poskytovateľa sociálnej služby na spolufinancovanie sociálnej služby posudzuje aj žiadosti o poskytnutie finančného príspevku podľa § 78ab, schvaľuje poskytovanie tohto finančného príspevku a jeho sumu a rozhoduje o odpustení zmeškania lehoty podľa § 78b ods. 4 zákona. Finančný príspevok podľa § 78ab sa vyplatí do konca júna kalendárneho roka, v ktorom bola podaná žiadosť o finančný príspevok podľa §78ab zákona.(§ 78d ods. 4 zákona).
- v § 84 ods. 8 zákona je novo v rámci kvalifikačných predpokladov potrebných na poskytovanie pracovnej činnosti v oblasti sociálnych služieb , ktorou je pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, explicitne ustanovené, že v rozsahu nielen tejto “pomoci” ale aj dohľadu pri sebaobslužných úkonoch podľa prílohy č. 4 časti IV k zákonu, aj túto “dohliadaciu”) pracovnú činnosť vykonáva opatrovateľ s potrebou plnenia rovnakých kvalifikačných predpokladov ako pri pracovnej činnosti, ktorou je pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- v prechodnom ustanovení § 110bp ods. 2 sa v súvislosti s vypustením právnej podmienky nadobudnutia plnoletosti v rámci cieľovej skupiny osôb na poskytovanie sociálnej služby v zariadení opatrovateľskej služby ustanovuje , že maloletému, ktorý je na základe integrovaného posudku vydaného do 30. decembra 2025 odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby, možno poskytovať sociálnu službu v zariadení opatrovateľskej služby, aj ak tento druh sociálnej služby nemá uvedený v integrovanom posudku, ako pre tohto maloletého možný vhodný druh sociálnej služby,
- v prechodnom ustanovení § 110bp ods. 3 sa v súvislosti s vypustením právnej podmienky priznaného minimálneho stupňa odkázanosti v rámci cieľovej skupiny osôb na poskytovanie sociálnej služby v dennom stacionári ustanovuje , že fyzickej osobe, ktorá je na základe integrovaného posudku vydaného do 30. decembra 2026 odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, možno poskytovať sociálnu

službu v dennom stacionári, aj ak tento druh sociálnej služby nemá uvedený v integrovanom posudku, ako pre túto fyzickú osobu možný vhodný druh sociálnej služby,

- v prechodnom ustanovení § 110bt je ustanovený „v*yrovnávací*“ finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou na rozpočtový rok 2027. Žiadateľom o poskytnutie tohto finančného príspevku na spolufinancovanie ambulantnej sociálnej služby vo všeobecnom hospodárskom záujme v zariadení uvedenom v § 37 až 40, v ktorom sa poskytuje sociálna služba k 1. januáru 2027 alebo ktorá je k 1. januáru 2027 zapísaná v registri sociálnych služieb , a tým aj prijímateľom tohto finančného príspevku môže byť aj obec, ktorá zriadila alebo založila právnickú osobu, ktorá poskytuje ambulantnú sociálnu službu v zariadení uvedenom v § 37 až 40 alebo obec, ktorá poskytuje ambulantnú sociálnu službu v zariadení uvedenom v § 37 až 40 zákona, ale priamo aj združenie obcí, ktoré poskytuje predmetnú sociálnu službu, právnická osoba zriadená alebo založená združením obcí, ktorá poskytuje predmetnú sociálnu službu. Tento „v*yrovnávací*“ finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou na rozpočtový rok 2027 zabezpečuje, že spolufinancovanie ambulantných sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb podmienených odkázanosťou zo štátneho rozpočtu v roku 2027 nepoklesne pod úroveň, ktorú by malo toto spolufinancovanie podľa právneho režimu obsiahnutého v doterajšej právnej úprave, a to poskytovaním finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou podľa § 78a zákona účinného do 31. decembra 2026, a to aj so súvisiacou valorizáciou výšky tohto finančného príspevku na rok 2027. Ustanovená výška finančného príspevku pri poskytovaní ambulantnej formy sociálnej služby v zariadení na mesiac na miesto obsadené najmenej v rozsahu 8 hodín ambulantnej prevádzky počas pracovného dňa vychádza z doterajšou právnou úpravou uplatňovaného percentuálneho podielu miery spolufinancovania ambulantnej formy sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou oproti prevádzkovo nákladnejšej pobytovej forme sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou. Ustanovená výška finančného príspevku teda predstavuje 66,6 % z výšky finančného príspevku pri poskytovaní pobytovej formy sociálnej služby na mesiac na miesto v zariadení, ustanovenej pre jednotlivé stupne odkázanosti v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 135/2026 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v niektorých druhoch zariadení sociálnych služieb na rok 2027 *(vrátane výšky finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou s pobytovou formou tejto sociálnej služby na rok 2027).*

Poskytovateľovi sociálnej služby sa pri zúčtovaní finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou na rozpočtový rok 2027 podľa § 78a zákona účinného do 31. decembra 2026, vzhľadom na zmysel a účel tohto „v*yrovnávacieho*“ finančného príspevku odpočítajú aj jeho reálne prijaté, príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu platené z preddavku na príspevok na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a príplatku k tomuto príspevku. Poskytovateľ ambulantnej sociálnej služby ako prijímateľ vyrovnávacieho finančného príspevku na rozpočtový rok 2027, bude viazaný účelovým využitím tohto finančného príspevku na spolufinancovanie ekonomicky oprávnených výdavkov na mzdy a platy zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby a poistné na verejné zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie platené zamestnávateľom z tohto príjmu. Určuje sa výška finančného príspevku v závislosti od stupňa odkázanosti prijímateľa sociálnej služby. Ustanovuje sa mimoriadna vykonateľná lehota na podanie písomnej žiadosti o tento vyrovnávací príspevok do 31. januára 2027. Pri štvrťročnom zúčtovaní sa s cieľom zamedziť duplicitnému čerpaniu verejných zdrojov sa tento príspevok znižuje o príjem z úhrady za poskytovanú sociálnu službu, ktorý poskytovateľ ambulantnej sociálnej služby v roku 2027 reálne prijal z vyplatených príspevkov na odkázanosť, preddavkov na príspevok a príplatkov k príspevku.

Na záver uvádzame, že ministerstvo nesplnomocňuje žiadna zákonná právna úprava na podávanie záväzných výkladov právnych predpisov. Ministerstvo môže vo všeobecnosti vyjadriť k interpretácií a aplikácií konkrétneho ustanovenia zákona vo svojej odvetvovej pôsobnosti len svoj právny názor, poskytnúť autentický výklad, ktorý však nemá povahu „záväzného výkladu“, ale môže byť len odporúčaním pre aplikačnú prax. V rámci rozhodovania v konkrétnej veci výlučne súdy záväzne vykladajú a uplatňujú zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.